

Folketingets Erhvervsudvalg
Christiansborg

Finansministeren

25. september 2009

Endeligt svar på Erhvervsudvalgets spørgsmål nr. 215 af 4. september 2009 (alm. del).

Spørgsmål:

"Mener ministeren, at elektronisk udstyr - især mobiltelefoner, der er produceret med metaller fra illegale miner i det krigshærgede østlige Congo, lever op til retningslinjerne for samfundsansvar i det fællesstatslige indkøb, som skitseret i bl.a. regeringens handlingsplan for virksomheders samfundsansvar?"

Svar:

Mobiltelefoner og en række andre elektronikprodukter indeholder metaller, der udvindes fra miner verden over.

Udvinning af metal foregår mange steder under ordnede forhold, men der er miner i den østlige del af Den Demokratiske Republik Congo (DR Congo), hvor udvinning sker under forhold, som ikke lever op til almindeligt anerkendte arbejdsstandarder.

Statslige institutioner er ved køb af telefonydelser, herunder mobiltelefoner, forpligtet til at anvende den fællesstatslige indkøbsaftale, som Økonomistyrelsen på Finansministeriets vegne har indgået med Telenor (tidligere Sonofon) som leverandør.

Det bemærkes, at kontrakten med Telenor er indgået før offentliggørelsen af regeringens handlingsplan for virksomheders samfundsansvar i maj 2008, men også i denne kontrakt under Statens Indkøbsprogram er der fastsat en række bestemmelser med henblik på at sikre samfundsansvarlige offentlige indkøb.

Telenor har således i telefoniaftalen blandt andet forpligtet sig til ved opfyldelsen af kontrakten at sikre overholdelsen af de grundlæggende, internationalt anerkendte arbejdsstandarder, der blandt andet har fundet udtryk i en række ILO-konventioner.

Bestemmelsen herom i kontrakten indebærer blandt andet, at leverandøren skal sikre, at de leverede produkter og dele heraf ikke er produceret i strid med de generelle forbud imod tvangsarbejde og børnearbejde, samt at produkterne er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til et sikkert og sundt arbejdsmiljø er overholdt. Opfyldes dette ikke, er der tale om misligholdelse af kontrakten.

Økonomistyrelsen har på baggrund af ovenstående anmodet Telenor om en redegørelse.

Telenor angiver i vedlagte redegørelse af 11. september 2009, at Telenor finder, at der er tale om en stærkt bekymrende sag, som den samlede Telenor-koncern ser meget alvorligt på. Det oplyses herudover, at Telenor er i løbende dialog med mobiltelefonproducenterne, og at der i forbindelse med den konkrete sag er taget initiativ til at sikre yderligere fokus på problemstillingen. Telenor vil orientere Økonomistyrelsen, hvis der kommer nye, væsentlige oplysninger i sagen.

Det fremgår endvidere af redegørelsen, at det er Telenors opfattelse, "at det ikke er faktisk muligt at konstatere, om der indgår metaller fra illegale miner i det østlige Congo i produkterne fra de mobiltelefonproducenter, der leverer til Telenor på det danske marked".

Økonomistyrelsen har på baggrund heraf anmodet Telenor om også at redegøre for, om de mobiltelefonproducenter, som ikke leverer til Telenor, kan levere relevante produkter, der garanteret er fri for metaller, der er produceret i illegale miner i Congo.

Telenor har i vedlagte supplerende redegørelse af 17. september 2009 oplyst: "Telenor er ikke bekendt med, at der findes mobiltelefoner, hvor der medfølger en garanti for, at der ikke i produktionen af mobiltelefonen – eller delkomponenter heraf – er anvendt metaller fra illegale miner i det østlige Congo."

Økonomistyrelsen har ikke grundlag for at betvivle det af Telenor anførte.

Det bemærkes, at det teoretisk burde være muligt at spore de enkelte bestanddele i fx mobiltelefoner ved at gå tilbage gennem leverandørkæderne til de enkelte råvarers oprindelsessted. Der synes imidlertid at være konsensus om, at dette i den konkrete sag – blandt andet som følge af den aktuelle situation i Congo – i praksis næppe er muligt.

Det vurderes således på nuværende tidspunkt ikke faktisk at kunne påvises, at konkrete produkter eller dele heraf indeholder metaller, der er udvundet i illegale miner i det østlige DR Congo.

Der ses derfor ikke at være et kontraktmæssigt grundlag for at fastslå, at Telenor misligholder kontrakten.

Selv hvis der var tale om misligholdelse, ville hverken produktudskiftning eller genudbud på nuværende tidspunkt kunne garantere, at der leveres produkter, der indeholder metaller, der er produceret på en måde, der lever op til de ovenfor nævnte grundlæggende internationalt anerkendte arbejdsstandarder. Andre leverandører vurderes således ikke at have bedre muligheder end Telenor for at sikre, at produkterne ikke indeholder metaller fra det østlige DR Congo.

Økonomistyrelsen følger som kontraktholder i de fællesstatslige indkøbsaftaler løbende udviklingen for at sikre overholdelsen af de forpligtelser, som leverandørerne har påtaget sig.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen